

GENESIS 7-8

REVIEW

● CHAPTER 6

- o Nagsugod DAMO ang mga tawo – ang populasyon sang tawo sa kalibutan naglab’ot na sa isa ka milyon.
 - May mga higante sa kalibutan - [הַגְּפִילִים] – Resulta ini sang immoral nga pagpangasawa sang mga malaot nga anghel!
 - Ang intensyon sang pang hunahuna – antis pa mangin hunahuna - malaot na nga daan adlaw - adlaw!
 - Sobra-sobra ini gani nasubu-an na ang Ginoo – ang sala makasakit sa Dios!
 - Gani ang Ginoo naghambal nga ang Iya Espirito indi permi maglagas sa tawo.
 - Hatagan Niya sila sang 120 katuig – kag kuhaon sang Ginoo ang sala sa kalibutan paagi sa dako nga baha!
- o Pero – si Noe nakita sang Ginoo nga matarong...
 - Kag nagsiling ang Ginoo kay Noe nga maghimo sang arka – para ma luwas niya ang duwa sa KADA sapat sa kalibutan....
 - Kag ginhimo ni Noe ang tanan nga ginhambal sang Ginoo sa iya!

ANG PAGHUKOM SANG GINOO ...

● 1ST – ANG GINSUGO KAY NOE VS. 1 / 4-6

- o Una – Ginsugo sang Ginoo si Noe nga MAGSULOD sa ARKA ... vs. 1 / 5
 - Si Noe gintugutan nga makasulod – para maluwas sa palaabuton nga paghukom vs. 1
 - Kay tungod siya lang ang matarong sa panulok sang Ginoo sa iya henerasyon....
 - Ang pagka matarong buot silingon – matarong sa Ginoo / ginbaton / maayo...
 - Si Noe matarong – Pero indi tungod sa iya ginhimo...
 - Si Noe matarong na nga daan (*Qal / Perpekto*) sa mata sang Ginoo!
 - Siya nangin matutom kay tungod nagapati siya sa ginhambal sang Ginoo sa iya - paagi sa PAGTUO!
 - **Hebreo 11:7** – “Tungod sa PAGTUO, ginpati ni Noe ang paandam sang Dios parte sa mga magakalatabo bisan wala pa niya ini makita. Gani naghimo siya sang barko agod maluwas siya kag ang iya pamilya. Kag paagi sa iya pagtuo ginhukman ang mga tawo sa kalibutan, pero siya iya ginkabig sang Dios nga matarong.”
 - Kag ginhimo ni Noe ang tanan nga ginsugo sang Ginoo sa iya... vs. 5
 - Duha lang ka beses naghatag ang Ginoo sang SUGO sa Bible – **Genesis 2:17**
 - Kabalo kita nga si Noe may PAGTUO tungod gin tuman niya ang SUGO sang Ginoo. (*maayong buhat*)...
 - Sa sulod sang 120 ka tuig ginhimo niya ang barko tungod sa PAGTUO - tungod naghambal ang Ginoo nga maga abot ang paghukom...
 - Dayon isa ka adlaw- ang Ginoo naghambal kay Noe nga magsulod na sa barko - kag gintuman niya ini paagi sa PAGTUO!
 - **Santiago 2:17** – “Amo man ang PAGTUO; kon wala ginaupdi sang maayo nga mga binuhatan, ini nga pagtuo wala sing pulos.”
 - Mabal-an mo nga ang puno sang mangga buhi kung ini nagapamunga...

- Ang bunga indi rason nga ang isa ka puno buhi – ini nabuhi kay tungod parti siya sang puno...
 - Pero ang prutas amo ang pamatood nga buhi ini tungod ang iya sanga naka angot sa puno!
 - **Makahambal kita nga may pagtuo kita kay Jesus – Naka- angot kita sa puno pero kon wala ini sang bunga (Maayong Buhat)...**
 - **Naga-angot bala kita sa tuod nga puno - kung huo, may ara ini sang bunga - Juan 15:4-5**
- o 2nd – Pito pa ka adlaw... vs. 4-6
- Si Noe 600 na ang iya edad sang nag abot ang baha sa kalibutan...
 - Sang ginsugo sang Ginoo si Noe nga magsulod sa arka - isa na lang ka semana kag maga abot na ang baha...
 - Kag ginhambalan niya si Noe – pagkatapos sang isa ka semana pa-ulanon niya ang kalibutan sa sulod sang 40 ka adlaw / gab-e...
 - Amo ini ang una nga pag ulan - tun og pa lang sa sini nga tion – **Genesis 2:5**
 - Pero ang ini nga ulan magaguba (magadula) sang tanan nga buhi nga butang (3 ka beses sa OT) sa kalibutan!
 - Wala sang butang sa biblia nga aksidente lang nga nahimo - bisan ang mga numero may pulos...
 - Pirme naton makita ang 40 nga numero sa pagtilaw / pagtesting...
 - Noe / Moses sa Midian / ang mga Israelinhon sa kamingawan...
 - Si Jesus gintuytuyan sang Espirito sa kamingawan sa sulod sang 40 ka adlaw nga **PAGTILAW**...
 - Kag makasigurado kita nga pareho kay Jesus / Noah / Moses / Israel – Ang **PAGTILAW** magaabot...
 - **Si Jesus naghatag sang promisa - PAANTUSON kamo sang mga tawo sa kalibutan – Juan 16:33**
 - **Ang pulong sang Dios indi mensahe sang hapos nga pag pangabuhi - parte ini sang kabuhi nga wala sing katapusan...**
 - **Pero gin gamit sang Ginoo ang ini nga mga **PAGTILAW** para tudlo-an kita nga mag tulok lang kita sa iya!**
 - **II Corinto 1:8-10 – Ang Ginoo nag hatag sang sentensiya sa aton nga kamatayon para indi kita magsalig sa aton nga kaugalingon!**
 - **II Corinto 12:9-10 – Ang iya nga grasya amo lang ang aton kinahanglan – Kon maluya ako, ginapabaskog ako sang Dios!**
 - **Romans 5:3-5 – Ang iya nga himaya sa pagtilaw nga nagahatag sang kabaskog / pagkataho / paglaum!**
- o 3rd - Pagsulod sa Arka vs. 1
- Wala naghambal ang Dios nga – kadto sa arka...
 - **Kung hambalon taka nga MALAKAT (GO) sa bacolod- buot silingon nga wala ako didto!**
 - **Kung hambalon taka nga MAGKADTO (COME) sa bacolod- buot silingon nga ari nako diri!**
 - Ang Ginoo naghambal kay Noe nga magkadto sa arka - ang Ginoo ato nato nga daan!
 - Si Noe naluwas sa baha – indi tungod ara siya sa sulod sang arka - kundi tungod kaupod niya ang Ginoo!
 - Wala naton gina atubang ang pagtilaw nga kita lang - si Jesus kaupod ta!
 - Ang tanan naka agi sang pagtilaw kag kabudlayan sa ila kabuhi - bagyo sang kabuhi...
 - Ang mga tawo nga wala sang Jesus sa ila kabuhi wala sing pakadto-an kung mag abot ang pagtilaw – pero ang mga nakakilala kay Jesus maka dalagan sa Iya!
 - **Mateo 7:24-25 – “Gani ang bisan sin-o nga nagapamati kag nagatuman sang akon nga gintudlo, pareho siya sa tawo nga maalam nga nagpatindog sang iya balay sa pundasyon**

nga bato. Sang nag ulan sang todo kag nagbaha, kag nagwaswas ang mabaskog nga hangin sa balay, wala ini maguba tungod nga ginpatindog sa mapag'on nga pundasyon .”

- Wala sang mas hilway nga lugar sang sa kay Jesus...
- Kon magdalagan kita sa bato – kag kon magdalagan kita sa arko....
- Mahibalo-an naton nga kita hilway na – bisan ano pa ka baskog sang bagyo!

● 2ND - SIN-O ANG NAGSULOD SA ARKA vs. 2-3 / 7-9 / 13-16

1st – TINLO nga mga sapat vs. 2-3

- Si Noe magadala sang PITO ka lalaki/babahi sang kada tinlo nga sapat/pispis...
- MATINLO - 94 ka beses sa OT, isa ka Levitical nga term nga permi gina gamit sa layi ni Moises...
- Ini parti sa mga sapat, ang Ginoo naghambal sang pwede makaon kag indi – **Leviticus 11**
- Diri nagsugo ang Dios kay Noe nga magdala sang 14 ka nagkalain-lain nga tinlo nga sapat (*lalaki/babahi*)!
- Una para may mga sapat nga ihalad pagkatapos sang baha – **Genesis 8:20**
- Kung maghalad ka sang sapat nga DUWA lang – wala na sang sina nga sapat nga mabilin
- Ikaduwa, mas dasig magdamo ang matinlo nga mga sapat sang sa mahigko...
- Sa sini nga paagi, dasig magdamo ang mga matinlo nga sapat!

o 2nd – Mahigko nga mga sapat vs. 8-9 / 14-15

- Ang Ginoo nagdala sa arka sang DUWA sa kada klase sang mahigko nga mga sapat sa kalibutan...
 - Mga mabangis nga sapat / baka / makahaladlukan nga mga butang/ nagalupad / mga pispis – kag ang ila mga kalahi...
 - Ang TANAN nga ara sa sulod may kabuhi - ang TANAN nga sapat nga makaginhawa paagi sa hangin...
 - May intensyon ang Ginoo nga magpabilin sang TANAN nga may kabuhi sa arka...
 - Sa sini nga paagi, pagkatapos sang baha madasig ang ila pagdamo sa kalibutan!
- Si Noe wala na nagguwa para mag tipon sang tanan nga sapat....
 - Talupangda nga nagkadto sila UNA sa Arka – verse 7 – KAG ang mga sapat nagsunod PAGKATAPOS!
 - Ang Pagtipon sang DUWA sang kada klase nga sapat imposible mahimo...
 - Paano mo mabal- an nga may nalimtan ka isa - ang pagkawala sang sina nga lahi sang sapat
 - Pero si Noe wala na sing may ginhimo - ang Ginoo na naghimo sang tanan nga ubra!
 - **Kung maglakat na kita kag sundon ang Ginoo - Siya tanan ang magahimo sang tanan nga ubra...**
 - **Pero kung mag depende kita sa aton nga kaugalingon – diri na magabudlay ang aton nga kabuhi...**
 - **Ang pag alagad sa Ginoo indi bug-at – Mateo 11:30 – wala sang balhas – Ezekiel 44:18**

o 3rd – WALO ka tawo... vs. 7 / 13

- Posible nga binilyon ang tawo sa kalibutan – pero walo lang ang naluwas
 - Si Noe / Shem / Ham / Japheth kag ang ila nga mga asawa...
 - Indi nga sila lang ang pwede nga makasulod....
 - Ang tanan pwede gid nga makasulod - pero wala sang may gusto nga magsulod...
- Wala sila nagpati nga pila na lang ka adlaw - may baha nga maga ubos sang tanan nga kabuhi sa kalibutan!
 - **Madamo sa aton ang nagakabalaka sa aton kabuhi, kung ano ang aton nga kan-on/ imnon/ suksukon...**
 - **Sin-o ang aton pakaslan - ukon ano nga ubra ang kwa-on ta - diin kita ma istar...**

- Pero WALA gid sang pulos ang ini nga mga butang kon mag-abot na ang adlaw sang PAGHUKOM...
- Kabalo kita nga malapit na lang gid mag abot si Jesus - pero HANDA na bala kita - **Mateo 24:37-39**
- o 4th - Gin saraduhan sang Ginoo ang pwertahan vs. 16
 - Indi si Noah ang nagsarado sang puwertahan - kay basi indi siya makasarang
 - Ang pagsira sang pwertahan buot silingon nga ang tanan nga ara sa guwa madula...
 - Sang ara na sa sulod ang tanan – ginsarado sang Dios ang pwertahan!
 - Ang tanan pwede maluwas - ang Ginoo nagahatag sang regalo (Jesus) sa tanan nga nagatuo...
 - Pero maabot ang tion nga wala na sang pagpili...
 - Ang adlaw sang Ginoo - ang PAGHUKOM - maabot nga pareho sa makawat sa kagab-ihon...
 - **I Tesalonica 5:2** – “Ang adlaw sang Ginoo maga abot sang parehos sa makawat sa kagab-ihon.”
 - Kabalo kita nga malapit na lang gid si Jesus mag-abot - **KABALO** kita nga ang **PAGHUKOM** indi na malayo...
 - Handa bala kita kon **SUGO-ON** kita sang Ginoo nga maglakat – **I Tesalonica 4:16**
 - Tungod kinahanglan naton sigurohon nga **HANDA** kita – **Mateo 25:1-13**
 - Kay kon sirado na ang **PWERTAHAN** - Ang paghukom na lang sang Ginoo ang **MAGAPABILIN!**
- 3rd - **ANG BAHA... vs. 10-12, 17-24**
 - o 1st – Ang ika 600 nga tuig ni Noe... vs. 11
 - Ang ika 600 nga tuig ni Noe - sang ika duwa nga bulan (*una nga gingamit*) – sa ika 17 nga adlaw...
 - 1656 katuig pagkatapos sang pagtuga - ukon 2358 B.C (4359 ka tuig ang nagligad)
 - **Ginhatagan kita sang ideya kung sang san-o nagsugod ang BAHA...**
 - **Ang pinaka simple nga punto indi ini isa lang ka istorya – natabo gid ini!**
 - o 2nd – Pagkatapos sang pito ka adlaw... vs. 10-12
 - Ang Tubig sang Baha nag abot sa kalibutan...
 - Kinahanglan sang madamo nga tubig para matabunan ang bilog nga kalibutan...
 - Ang pinakakusog nga ulan nga nalista - 30 ka centimetro kada oras....
 - Ang pag-ulan sang - 40 ka adlaw, nga wala untat sa bilog nga kalibutan- magahatag lamang sang 300 ka metro nga tubig!
 - Madamo nga tubig ang kinahanglan para makalapaw sa mga bukid, ti diin ini halin nga tubig
 - Sang gintuga sang Dios ang kalibutan may ara sang mga dalagko nga tuburan nga ara sa dalom duta...
 - Ini nga mga **TUBURAN** sa madalom nagbukas sang pagbaha!
 - Sang gintuga sang Dios ang kalibutan may ara sang ulot sang tubig sa ibabaw sang panganod – **Genesis 1:7**
 - Ini nga mga **BINTANA** sang **LANGIT** naguba kag nagbubo sa bilog nga kalibutan!
 - **KAG** nag **ULAN** sa bilog nga kalibutan sa sulod sang 40 ka **ADLAW** kag 40 ka **GAB-E**
 - **Ang buot silingon – indi ini isa ka ordinaryon ulan ukon bagyo...**
 - **Amo ini ang pagguwa sang madamo nga tubig sa idalom sang duta kag ulan**
 - **Daw katapusan na sang kalibutan - imposible nga may makaluwas!**
 - o 3rd – Naglutaw ang barko... vs. 17-20
 - Nagtaas ang tubig hasta nga naglutaw ang barko - nag giyo ini sa ibabaw sang tubig...
 - Ang tubig nag taas gid - verse 18 - nagtaas pa gid – verse 19

- NALAPAWAN- 299 ka beses OT – ginasulit ini sang ika duwa ka beses sa Hebreo – damo damo gid!
- Sa kadamuon sang tubig nalapawan ang TANAN nga mga bukid sang 30 ‘cubit’ - 15 metro!
- Ano ayhan ka taas ang tubig – ang pinakataas nga bukid subong amo ang bukid sang everest - 8848 ini ka metro.
 - Subong - posible nga ang mga bukid indi amo ka taas antis sang baha...
 - Kalabanan sa kalibutan nga makita naton subong natuga/resulta sang baha...
 - Pero ang punto wala gid sing lugar nga pwede palagyuhan – wala sing bukid nga nabilin nga nagatindog
 - Tubig lang gid sa bilog nga kalibutan - sobra isa ka tuig!
- o 4th - Nagkalamatay ang tanan nga may kabuhi... vs. 21-23
 - Ang resulta wala sang may nagahinhawa nga may kabuhi nga nabilin...
 - Ang tanan nga pispis / baka / mabangis nga sapat / tanan nga kahaladlukan sa kalibutan / kag TANAN nga TAWO - napatay !
 - Si Noe LANG kag ang mga upod ya sa ARKA ang NABUHI!
 - Kung ang minilyon kag binilyon nga mga taho kag sapat mapatay - diin ang ebidensya...
 - Ang mga tul-an wala naga porma sa idalom sang normal nga kondisyon - kinahanglan ini sang tubig/ kusog/ kag lutak...
 - Ang ebidensya sang baha - ang paghukom sang Ginoo bisan diin lang – mga tul-an / katubigan...
 - May ara tul-an sang balyena sa ibabaw sang bukid - paano ayhan ini natabo!
 - Ang aton kalibutan isa ka dako nga pamatuod sang pahukom sang Dios!
 - Pero katingalahan kay ang mga tawo ginagamit man ini nga ebidensya para isikway ang Dios...
 - Nagahambal sila nga ang mga tul-an ebidensya sang ebolusyon – sang sa PAGHUKOM sang Dios!
 - Duwa ka posibilidad ang ginsuguran sang kabuhi - desinyo ukon aksidente....
 - Tungod ginpili nila nga isikway ang Dios - nagpati sila nga ang kabuhi isa lang ka aksidente...
 - Ginpili nila nga gamiton ini nga ebidensya sang PAGHUKOM - para KALIMTAN ang Ginoo!
 - **II Pedro 3:5-6** - “Tungod sini gusto nila nga kalimtan... ang kalibutan nga natuga bilang nadula, ginbaha paagi sa tubig.”
- 4th – ANG DIOS NAGADUMDOM KAY NOE VS. 24-5
 - 1st - Ang tubig sang baha nagtinir sa sulod sang 150 ka adlaw (5 ka bulan)... vs. 24-1
 - Kag nadumduman sang Ginoo (*Qal /imperfect*) - una nga gin gamit sa daan nga kasugtanan – Noe...
 - Indi nga gin KALIMTAN sang Ginoo si Noe - kag pagkatapos sang 5 ka bulan nadumduman siya sang Dios
 - Ang Ginoo permi gid nagadumdom - kay Noe kag sang iya mga upod!
 - Makahuna-huna kita - sa tanan nga tawo sa kalibutan – kabalo ayhan ang Dios sang akon pangalan...
 - Indi lang kita kilala sang Ginoo – permi pa niya kita ginapinsar - ginatawag Niya kita sa aton nga ngalan!
 - **Salmo 139:17-18** – “O dios, indi ko matungkad ang imo ginahuna huna; puwerti ini kadamo. Kon isipon ko ini, madamo pa ini sang sa balas. Kon magbugtaw ako ang akon hunahuna ara gihapon sa imo!”
 - o 2nd – Ginpahuyop sang Ginoo ang hangin sa kalibutan kag nagamat-amat hubas ang tubig... vs. 1-2

- Amo ini ang mabaskog nga hangin nga nagsugod sa kalibutan - ang matugnaw nga hangin nagahuyop sa mainit nga hangin...
 - Sang wala pa ang baha, isa lang ang panahon pero subong may ulan na kag bagyo
- Ang tubig nagamat-amat panaog...
 - Ang tuburan sa idalom nag untat - kag ang ulan nag-untat (*wala na sang tubig nga nagdugang*)...
 - Ang iban nga tubig nag tig-a kag nahimo nga yelo (*North pole /Antarctica*)...
 - Sang una init ini nga lugar - subong nangin ice na sila nga lugar
 - Ang Antarctica natabunan sang 2160 ka metro sang yelo!
 - Nagasakop ini sang 70% sang preska nga tubig sa bilog nga kalibutan!
 - Kon ang tanan nga yelo matunaw - ma taas ang sang 70 ka metro!
 - **Kalabanan sa mga tubig sang baha nangin dagat (wala sang lugar nga wala nabahaan)...**
 - **Ang baha nagliwat sang porma sang kalibutan - natunga ang mga kontinente - nagsaka ang mga bukid**
 - **Pagkatapos sang baha, may nabilin nga $\frac{3}{4}$ sang tubig nga nagatabon sa kalibutan...**
- o 3rd – Nabara ang barko sa bukid sang Ararat... vs. 3-5
 - Ang nabilin nga tubig wala naghunas sang madasig - 150 pa ka adlaw ang kinahanglan artis maka dungka ang arka sa duta...
 - Sa ika pito nga bulan - sa ika 17 nga adlaw (*150 ka adlaw pagkatapos sang baha*)
 - Ang ikapito nga bulan sa kalendaryo sang mga Judio, nangin una nga bulan - Piesta sang paglabay sang anghel! – **Exodus 12:2**
 - Si Jesus napatay sang piesta sang paglabay sang anghel - ika 14 ka adlaw sa una nga bulan sa kalendaryo sang mga Judio...
 - Nabanhaw siya pagkatapos sang 3 ka adlaw sa ika 17 nga adlaw sang sina nga bulan...
 - Si Jesus ginlansang pareho sa adlaw nga ang barko nagpahuway halin sa baha!
 - **Pareho kita kay Noe nga ginhatagan sang bag-o nga kabuhi kaupod si Jesus – II Corinto 5:17**
 - 73 pa ka adlaw kag - 10 ka bulan - Una nga adlaw - para makita ang ibabaw sang bukid...
 - WALA kita nakabalo kung diin gid nagdungka ang barko...
 - Ang bukid sang Ararat sa Turkey nag hatag sang dako nga atensyon kay tungod nagtinir didto ang permanente nga yelo.
 - Madamo sang mga tawo ang nangita sang ebedinsya parte sa arka
 - Indi ina katingalahan kay ini nagdungka sa bukid sang 4500 nga tuig ang nagligad!
 - **Pero madamo sang nagapati nga ang Arka makita gid sa isa ka adlaw...**
 - **Ang butang nga nagapadumdum sa kalibutan nga gihukman sang Ginoo ang makasasala nga kalibutan – kag magahukom siya liwat.**
- 5TH - PAGTUON SANG PASENSIYA VS. 6-14
 - o 1st - Sa katapusan sang 40 ka adlaw vs. 6 / 13-14
 - Makita naton liwat ang numero nga 40 – buot silingon pagtilaw...
 - Budlay siguro para kay Noe ang paghulat...
 - 264 ka adlaw sila sa barko - makakita sila tani sang duta - pero kinahanglan niya maghulat!
 - **Isa sa pinaka budlay nga pagtilaw nga aton ma atubang sa pagpanglakaton upod si Jesus amo ang pasensya...**
 - **Kalabanan ginahimo naton ang mga butang paagi sa aton kusog**
 - **Pero wala naton ginapinsar nga mas maayo ang plano sang Ginoo sang sa aton**
 - **Salmo 46:10 – “Untata na ninyo ang pag ilinaway. Kag kilalaha ninyo ako nga Dios.”**
 - Si Noe naghulat sang isa ka tuig artis siya nakaguwa sa barko... vs. 13-14

- Sa ika 601 ka tuig ni Noe – sa una nga adlaw sang una nga bulan ang kalibutan mamala...
 - Pero si Noe naghulat sang 57 naman ka adlaw - asta sa ikaduwa nga bulan sa ika 27 ka adlaw antis mag halin - 370 tanan ka adlaw!
 - Ngaa naghulat siya sing malawig – naghulat siya asta nga nabatian niya nga ang Ginoo maghambal nga tion na sa lakat!
 - **San o naton mabal-an kung san o kita mauntat - kung maghambal na ang Ginoo!**
 - **Indi maayo nga maghimo sang dako nga desisyon kung wala mo pa nabati-an ang Ginoo**
 - **Kung maghulat kita sa sabat sang Ginoo maka padayon kita nga wala sing kahadlok...**
 - **Kon maghulat kita - kag magpamati - dira kita makabati!**
 - **Santiago 4:14-15** – “Ang matuod, wala gani kamo kahibalo kon ano ang matabo sa inyo buwas. Kay ang aton kabuhi pareho sang ambon nga makita, kag sa indi lamang madugay madula, gani amo ini ang inyo isiling, “Kon itugot sang Ginoo, kag kon buhi pa kita, amo ini ukon amo ina ang aton himuon.”
- o 2nd – Ang Uwak kag ang Pating ... vs. 6-12
- Ang Una nga pispis nga gin buy-an ni Noe amo ang uwak...
 - Para tan-awon kon may mala nga nga duta – kag pwede dungkaan
 - Ang UWAK wala na nagbalik sa arka - pero nag tiyog ini asta nga magmala na ang tubig...
 - Ang UWAK wala sang problema sa pagpangita sang pagkaon kag lugar para dungka-an - sila ang mga gakaon sang dunot nga mga sapat
 - Ang UWAK mahigko nga sapat -basi nakakita ini sang pagkaon sang mga patay nga sapat/tawo
 - Ang ikaduwa nga pispis nga gin buy-an ni Noe amo ang PATING...
 - Ang PATING matinlo nga sapat – wala nagakaon sang dunot nga pagkaon – gani indi sila magkadto sa mga patay nga sapat...
 - Wala ini nakakita sang lugar nga matiniran - gani nagbalik ini sa barko...
 - Tungod wala ini kakita sang mamala nga lugar buot silingon ang tubig nagalipod pa sa madamo nga duta...
 - 7 ka adlaw ang nagligad, si Noe ginapalupad liwat ang PATING kag nagbalik ini nga may sanga sang olibo - Paglaum!
 - Naghulat siya sang 7 LIWAT ka adlaw kag ginpalupad ang PATING – wala na ini nagbalik
 - Ang pating kag ang uwak amo ang imahe sang lawas kag espirito...
 - Si Noe nagpadala sang mahigko nga uwak (*pagsalig sa kaugalingon*) - wala sang kasiguruhan...
 - Asta nga ginpadala niya ang matinlo nga pating (*pagsalig sa espirito*) - kag nakita niya ang paglaum...
 - **Kung magsalig kita sa aton kaugalingon dira naton makita ang malain nga resulta...**
 - **Kay kon ibutang lang naton ang aton pagsalig sa Ginoo - maga depende lang sa Bala-an nga Espirito...**
 - **Dira naton makita ang katawhay kag paglaum!**
 - **Hulubaton 3:5-6** – “Magsalig ka sa ginoo sa bug-os mo nga tagipusuon, kag indi ka magsalig sa imo kaugalingon nga kaalam. Dumduma ang ginoo sa tanan mo nga ginahimo, kag tuytuyan niya ikaw sa husto nga dalan.”
 - Nakabalo si Noe nga ang sanga sang olibo nga halin sa PATING nagapakita nga ang tubig nanaog na...
 - Ang ato nga sanga isa ka tanda nga ang paghukom Sang Ginoo natapos na...
 - Isa ato ka tanda nga ang Ginoo naghatag na sang kalinong kay Noe kag sa iya pamilya!
 - 2500 ka tuig ang nagligad, may ara naman sang isa ka sanga sang olibo nga ginhatag...

- Sa garden sang Gethsemane sa bukid sang olibo naghatag ang Ginoo sang iya halad sang kalinong...
- Ang buot silingon sang Gethsemane – Olive press – kung diin gin dunot ang olibo para maguwa iya nga mantika...
- Si Jesus ang nagbayad sang utang nga indi iya – tungod may utang kita nga indi naton mabayran...
- Si Jesus ang sanga sang olibo, ang Bala-an nga Espirito / ginpadala niya ang PATING sa aton...
- Siya lang ang paagi nga maka angkon kita sang kalinong sa Ginoo - **II Corinto 5:21**
- **6TH – ANG KASUGUAN KAG ANG GINTUGA... vs. 15-22**
 - 1st -Ang Ginoo nag sugo kay Noe nga maghalin na sa arka ... vs. 15-20
 - Si Noe – kag ang 7 nga upod niya – kag ang mga TANAN nga sapat nga NABILIN sa barko...
 - Ginhukman sang Ginoo ang kalibutan paagi sa baha - pero si Noe nagpabilin nga mahilway sa sulod sang barko...
 - Sa kalipay - nagpatindog si Noe sang ALTAR - kag naghalad sa Ginoo!
 - ALTAR – 402 ka beses nga gin gamit sa OT / ang halad nga ginasunog – 289 ka beses nga gin gamit sa OT!
 - Naghalad sang isa sa kada lahi sang matinlo nga sapat (7 sa kada lahi) - may ara sila sang nabilin...
 - Ang paghalad sang pag pakaubos - paghalad sang bug-os naton nga kabuhi sa Ginoo – **Leviticus 1:3-9**
 - Nagapinsar kita nga aton ini kabuhi - indi naton ini mahatag sa Ginoo...
 - Pero kung ihatag naton ang aton kabuhi - kag magkabuhi upod kay Jesus - makita naton ang tuod nga kabuhi!
 - Wala pulos ang liso kon liso lang siya - kung kaptan mo lang ang liso - wala sing may matabo...
 - Pero kung buy-an mo ini – kag ilubong - kon mapatay ini – amo ini ang tuyo sang Dios!
 - Kon ihatag naton ang aton kabuhi sa Dios – diri naton makita ang matuod kabuhi!
 - **Juan 12:24-25** – “Sa pagkamatoud, ginasugid ko sa inyo nga kon ang isa ka binhi indi pag ilubong sa duta kag mapatay, ina magapabilin gid lang nga sia ka binhi. Pero kon ilubong kag mapatay, magatubo ini kag magapamunga sing madamo. Ang tawo nga sobra ang iya paghigugma sa iya kabuhi sa sini nga kalibutantungod sa akon makaangkon sang kabuhi nga wala sing katapusan.”
 - 2nd - Ang promisa - samtang ang kalibutan ara pa ... vs. 21-22
 - Nakasimhot ang Ginoo sang hamot - Indi ko na liwat pag gub-on ang tanan nga nagakabuhi pareho sa ginhimo ko...
 - Samtang ang kalibutan NAGAPABILIN - may ara sang mga panahon kag adlaw...
 - Pero ang kalibutan indi magapabilin - **II Peter 3:4-7**
 - Pareho nga pagguba sang Ginoo sang tanan nga kabuhi sa kalibutan paagi sa tubig - gub on man niya ini paagi sa KALAYO!
 - Pareho kay Noe nagahulat man bala kita sa Ginoo – kag nagasalig sa iya, indi sa aton kaugalingon!
 - Tungod kahibalo na kita nga maga abot na Ginoo – lapit na lang gid – kinahanglan naton mangin handa!
 - **I John 3:3** – “Gani ang tagsa tagsa nga may ara sini nga paglaom kay Cristo dapat magkabuhi sing matinlo subong nga ang kabuhi ni Cristo matinlo.”